

BMN § 27

Dnr 2023.489

Tillägg till delegationsordning för Bygg- och miljönämnden

Beslut

Bygg- och miljönämnden antar förslag om tillägg till delegationsordning för dess verksamhetsområden.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden antar förslag om tillägg till delegationsordning för dess verksamhetsområden.

Ärende

För att möjliggöra kommunal samverkan samt anpassningar till ny lagstiftning finns ett behov av att ändra Bygg- och miljönämndens delegationsordning.

Genom avtalssamverkan kan en kommun överlåta utförandet av sina uppgifter till en annan kommun. Att förenkla möjligheterna till kommunal samverkan och extern delegering är ett viktigt led i att ge kommuner goda förutsättningar att möta dagens och framtida utmaningar.

Bilaga 7

Tillägg till delegationsordning

EXP 2023-04-28

Justerande

Utdragsbestyrkande

Kansli f.k

Bygg- och miljönämnden

Plats och tid Sammanträdesrummet Näset i Blå huset kl 10:00-12:00

Beslutande
Margareta Nordling (C), ordförande
Jan-Erik Westman (Afr), vice ordförande
Johan Palmquist (S), 2:e vice ordförande
Anna-Lena Holmgren (S) tjug ers
Anne Östlin (C) tjug ers

Övriga deltagande
Thor-Leif Svärdby,
Ann Natanaelsson,
Lovisa Bertilsson
Therese Andersson,
Bob Jonsson,

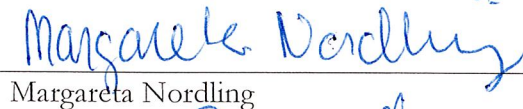
Justeringsplats och tid Torsdag 2023-04-27 Bygg- och miljökontoret

Paragrafer § 23 - § 29

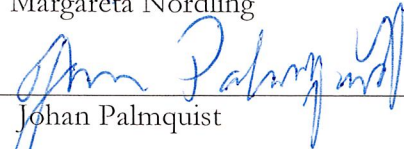
Sekreterare

Ann Natanaelsson

Ordförande

Margareta Nordling

Justerande

Johan Palmquist

Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på kommunens digitala anslagstavla.

Datum då anslaget sätts upp 2023-04-27

Datum då anslaget tas ned 2023-05-26

Protokollets förvaringsplats Kommunkontoret

Justerande

Utdragsbestyrkande

Delegationsordning för Bygg- och miljönämnden

Allmänna bestämmelser för delegeringen

Syftet med delegering av nämndens beslutanderätt är att avlasta nämnden mindre viktiga ärenden för att möjliggöra en effektivare kommunal förvaltning med snabbare beslutsvägar och kortare handläggningstider.

Delegationsrätten omfattar (med undantag för delegation i brådskande ärenden, A1 nedan) inte ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Sådana ärenden ska av delegaten hänskjutas till nämnden för avgörande, med undantag för befogenheten att besluta i brådskande ärenden enligt 6 kap. 39 § KL. Sådana brådskandebeslut ska alltid anmälas till nämnden.

Vilka beslut som ska anmälas till nämnden behöver anges. Det kan uttryckas t.ex. genom undantag från anmälningsplikt för beslut som fattas med stöd av vidaredelegering av förvaltningschef eller för beslut i uppräknade ärendegrupper. Beslut som inte ska anmälas till nämnden behöver protokollföras särskilt om de kan överklagas med laglighetsprövning enligt 13 kap. KL, se 6 kap. 40 § KL.

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar rätt att:

- att bifalla eller avslå en ansökan,
- att förena tillstånd/godkännande/dispenser/undantag med villkor,
- att besluta vad som i övrigt ska gälla för beslut om tillstånd, godkännande, dispens eller undantag enligt vad som anges i särskilda bestämmelser,
- att meddela förelägganden eller förbud i tillsyns- och anmälningsärenden,
- att lämna en anmälan eller ett klagomål utan åtgärd.

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att besluta

- att, när så är särskilt föreskrivet, förelägga sökanden att avhjälpa brist i ansökningshandlingarna vid äventyr att bristen avhjälpas på sökandens bekostnad eller ansökan avvisas (19 kap. 5 § första stycket 2 och 22 kap. 2 § MB),
- att besluta att avvisa en ansökan, när förutsättningar inte finns för att ta upp ärendet till behandling i sak,
- att avskriva ett ärende från vidare handläggning (om en ansökan har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning),

- att besluta om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36 § respektive 37 – 39 §§ förvaltningslagen,
- att avvisa överklagande av beslut som fattats av delegaten när överklagandet kommit in för sent enligt 45 § förvaltningslagen.

Delegation till tjänsteperson får vid förfall för denne, utövas av förordnad vikarie för denne. Delegation till chef får vid förfall för denne, utövas av tillförordnad chef.

Allmänna ärenden

Nr	Ärenden/ärendegrupp	Delegat(er)	Anm.
A	Allmänna ärenden		
A.1	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Delegationen avser alla nämndens verksamheter. Beslut ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.	6 kap. 39 § KL	Ordförande
A.2	Besluta att avvisa en överklagandeskrivelse som inkommit för sent.	45 § FL	Om beslutanderätten i sådana frågor redan ligger på delegaten i det ärende som överklagats enligt de allmänna bestämmelserna för delegeringen, behöver inte frågan tas upp här.
A.3	Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av beslut som fattats med stöd av delegation.		Om man inte vill lägga beslutanderätten på den delegat som fattat beslutet i det överklagade ärendet, kan beslutanderätten i den här typen av frågor istället läggas på en högre nivå i delegationsordningen, om man inte regelmässigt vill hantera frågorna i nämnden.

W sp

A.4	Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av beslut som fattats med stöd av delegation		Om beslutanderätten i sådana frågor redan ligger på delegaten i det ärende som överklagats enligt de allmänna bestämmelserna för delegeringen, behöver inte frågan tas upp här.
A.5	Besluta att ansöka hos mark- och miljödomstol respektive förvaltningsrätt om utdömande av vite	21 kap. 1 § tredje stycket 8 MB respektive 6 § viteslagen	I denna rätt ingår rätten att på nämndens vägnar svara för den fortsatta handläggningen i målet.
A.6	Besluta att utse ombud att företräda nämnden vid förhandling eller förrättning i mål och ärenden vid domstol och andra myndigheter	6 kap. 15 § KL	Observera att möjligheten att lämna fullmakt till någon att företräda kommunen – dvs. frånsett den roll nämnden har som tillstånds- och tillsynsmyndighet – förutsätter att fullmäktige i reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna eller i särskilt beslut gett nämnderna behörighet att företräda kommunen vid domstol m.m. inom sina ansvarsområden, jfr. 6 kap. 15 § kommunallagen. Delegationen omfattar utfärdande av fullmakt. Notera 6 kap 38 § 2 punkten KL. Om det överklagade beslutet fattades av nämnden som sådan, kan ett yttrande till en domstol inte delegeras
A.7	Besluta om yttrande i ärenden till myndighet avseende myndighetsföreskrifter, allmänna råd och vägledningar som remitterats till kommunen för yttrande		

M off

	Allmänna handlingar och personuppgifter enligt dataskyddsförordningen		
A.8	Besluta att inte lämna ut en allmän handling	6 kap. 3 § OSL; 2 kap. 14-15 §§ TF	Omfattar också rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är en allmän handling.
A.9	Beslut att lämna ut en allmän handling med förbehåll		
A.10	Avge yttrande vid överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling		
A.11	Beslut att inte lämna ut registerutdrag enligt art 15 i dataskyddsförordningen	GDPR art 12, 15	
A.12	Beslut att inte lämna ut sådan information som avses i art 16-22 dataskyddsförordningen	GDPR art 12	
	Delgivningslagen		
A.8	Besluta att delgivning i ett ärende ska ske genom kungörelsedelgivning	47-50 §§ DL, 19-20 §§ DF	Enligt 47 § delgivningslagen sker kungörelsedelgivning genom att myndigheten beslutar att den handling som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på annan plats och ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll inom tio dagar från beslutet kungörs och i vissa fall ges till känna på annat sätt i enlighet med vad som närmare anges i 48-50 §§ i lagen.
A.9	Mottagande av delgivning på nämndens vägnar	6 kap. 36 § KL	

Förvaltningslagen

Förvaltningslagen			
F.1	Beslut om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36 och 37 - 39 §§ FL	36-39 §§ FL	
F.2	Beslut att förelägga den enskilde att avhjälpa en brist i en framställning, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för prövning i sak	20 § andra stycket FL	
F.3	Beslut att avvisa en framställning som är så ofullständig eller oklar att den inte kan tas upp till prövning	20 § andra stycket FL	
F.4	Besluta att avslå en framställning om att avgöra ett ärende enligt de förutsättningar som anges i 12 § första stycket FL	12 § första stycket FL	
F.5	Besluta att begära att den som anlitar ombud ska medverka personligen i handläggningen av ett ärende	14 § första stycket FL	
F.6	Beslut att begära att ett ombud styrker sin behörighet genom skriftlig eller muntlig fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL	15 § första stycket FL	
F.7	Beslut att förelägga part eller ombud att styrka sin behörighet genom fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL	15 § andra stycket FL	
F.8	Beslut att begära att en handling bekräftas av avsändaren	21 § FL	

W AP

Miljöbalkens område

Miljöbalkens område	
Här avses miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter från myndigheter och kommunen samt EU:s regelverk inom miljöbalkens tillämpningsområde. De förordningar och andra föreskrifter som kan vara aktuella anges inte i rubrikerna, utan ärenden enligt sådana bestämmelser sorteras under respektive kapitel i miljöbalken	

6 kap. Miljöbedömningar

M.2.	Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag, 6 kap. MB		
M.2.1	Avge yttrade inom ramen för undersökningssamråd vid strategisk miljöbedömning	6 kap. 6 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.2.2	Avge yttrande inom ramen för avgränsningssamråd vid strategisk miljöbedömning	6 kap. 10 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.2.3	Avge yttrande till verksamhetsutövare vid undersökningssamråd inom ramen för undersökning om betydande miljöpåverkan.	6 kap. 24 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.2.4	Avge yttrande till verksamhetsutövaren vid avgränsningssamråd inom ramen för en specifik miljöbedömning.	6 kap. 30 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

7 kap. Skydd av områden

M.3	Skydd av områden, 7 kap. MB		
M.3.1	Besluta i ärenden om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter som kommunen har meddelat eller om dispens från sådana vattenskyddsföreskrifter, om det finns särskilda skäl för det	7 kap. 22 § första respektive andra styckena MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W sp

M.3.2	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskyddsföreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden	7 kap. 22 § tredje stycket första meningen MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.3.3	Besluta i anmälningsärende om åtgärd inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen	7 kap. 22 § tredje stycket andra meningen MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.3.4	Besluta i tillsynsärende gällande områden eller djur- eller växtart över vilka kommunen har tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken	2 kap. 9 § MTF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

M.4	Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB		
M 4.1	Yttrande till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol angående behov att komplettera en ansökan vid prövning av ansökan om miljöfarlig verksamhet	9 kap. 6 §, 9 kap. 6 b §, 19 kap. 4 § MB respektive 22 kap. 4 och 10 §§ MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.2	Avge yttrande till länsstyrelse avseende anmälningspliktig ändring av verksamhet	1 kap. 11 § MPF 26 § FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.3	Förelägganden om avhjälpande av brist i statusrapport som inlämnats enligt 1 kap. 24 § Industriutsläppsförordningen och inte uppfyller kraven enligt 1 kap. 23 § samma förordning	1 kap. 25 § Industriutsläppsförordningen	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.4	Förordna att ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska gälla även om det överklagas	19 kap. 5 § punkt 12 och 22 kap. 28 § första stycket första meningen MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

N. J.

M.4.3	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning med ansluten vattentoalett.	13 § första stycket 1 FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.5	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning	13 § första stycket 2 FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.6	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta annan avloppsanordning än sådan till vilken vattentoalett är ansluten inom de delar av kommunen där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	13 § fjärde stycket FMH, föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, lokala vatten-skyddsföreskrifter	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.7	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta annan avloppsanordning än sådan som kräver tillstånd	13 § andra stycket FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.8	Besluta i ärende om anmälan av ändring av sådana avloppsanordningar som avses i 13 § FMH	14 § FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.9	Besluta i ärende om tillstånd till värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	17 § första stycket andra meningen FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.10	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten	17 § första stycket första meningen FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

M. J.

M.4.11	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta eller använda en luftvärmepump där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 12 § MB, 40 § första stycket 10 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.12	Besluta i ärende om tillstånd om att inrätta anläggning för ny grundvattentäkt eller i ärende om anmälan av sådana anläggningar som redan finns där tillstånd respektive anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 10 § MB, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.13	Besluta i ärende om anmälan om gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan eller, om kommunen så föreskrivit, annat tätbebyggt område	37 och 42 §§ FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.14	Besluta i ärende om anmälan om att driva eller arrangera verksamhet enligt 38 § FMH	38 § FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.15	Besluta i ärende om tillstånd att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 11 § MB, 39 § FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.16	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta annan toalett än vattentoalett där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	40 § första stycket 3 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W J

M.4.17	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att sprida naturligt gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område med detaljplan där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 12 § MB, 40 § första stycket 2 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.18	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan till upplag eller annan verksamhet där tillstånd eller anmälan krävs inom vissa områden enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 12 § MB, 40 § första stycket 5 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.19	Besluta i ärende om dispens från vad som gäller enligt kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger	Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.20	Besluta att en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas innan sex veckor har gått	9 kap. 6 c § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.4.21	Besluta att anmälningspliktig verksamhet inte får påbörjas vid sexveckorsfristens utgång utan först när nämndens beslut meddelats	9 kap. 6 c MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W JF

M.4.21	Besluta om underrättelse till den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida	27 § FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
--------	--	----------	--

Förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar			
M 4.22	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen om informationen enligt 18 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar är bristfällig	20 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M 4.23	Besluta i ärende om dispens från kravet på mätning av koldioxid	47 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M 4.24	Besluta i ärende med anledning av verksamhetsutövarens information enligt 55 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	55 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M 4.25	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att lämna in handling eller uppgift som dokumenterats med stöd av 56 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar när sådan handling eller uppgift begärs med stöd av 57 §	57 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

10 kap. Verksamheter som orsakar miljöskador

M.5	Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB		
M.5.1	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpan av föroreningskada	2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF, 10 kap. 12 och 14 §	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W *JP*

		§§ MB, 18-21 §§ FAM	
M.5.2	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpande av allvarlig miljöskada	2 kap. 31 § p. 3-4 p MTSF, 10 kap. 123 och 14 § MB, 18-21 §§ FAM	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.5.3	Besluta i anmälningsärende om avhjälpandeåtgärd med anledning av en förorenings- skada, när åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna	28 § FMH	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

11 kap. Vattenverksamhet

M.6	Vattenverksamhet, 11 kap. MB		
M.6.1	Yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan av vattenverksamhet eller till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol i ärende om tillstånd för markavvattning	11 kap. 9 a-b § och 13 §§ MB, 21 och 22 §§ förordningen (1998:1388) om vattenverksam- heter	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W JF

12 kap. Jordbruk och annan verksamhet

M.7	Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB		
M.7.1	Besluta avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB	12 kap. 6 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.7.2	Besluta i ärende om undantag från föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket	36 § SJVFS 2004:62	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

14 kap. Kemiska produkter och biotekniska organismer

M.8	Kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, 14 kap. MB		
M.8.1	Besluta att avge yttrande i ärende om dispens från förbud att sprida bekämpningsmedel över skogsmark eller behandla enskilda trädstammar	14 kap. 9 § tredje stycket MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.8.2	Besluta i ett enskilt fall ge dispens från förbudet i 2 kap 37 § BF	2 kap. 39 § § BF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.8.3	Besluta i ärende om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel när tillstånd krävs	2 kap. 40 § BF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.8.4	Besluta i ärende om anmälan av yrkesmässig användning av växtskyddsmedel	2 kap. 41 § BF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.8.5	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid förvaring av brandfarliga vätskor och spilloljor	NFS 2021:10	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.8.6	Besluta i anmälnings- och tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	Förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (2 kap 31 § p. 5 MTF)	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W

M.8.7	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M 8.9	Besluta i ärende om tillsyn över kemiska produkter och biotekniska organismer i övrigt där nämnden ansvarar för tillsynen	2 kap 19 § 5-9, 2 kap. 31 § 5-6 samt 2 kap 32-33 §§ MTSF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614)

	Avfall, 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614)		
M.9.1	Besluta om dispens från kravet på att lämna kommunalt avfall, eller avfall som omfattas av kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 §, till kommunen vid eget bortskaffande på fastigheten av latrin eller annat avfall från avloppsanordning	15 kap. 25 §	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.2	Besluta i ärende om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	15 kap. 25 § 1	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.3	Besluta i ärende om tillstånd för en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	15 kap. 25 § 2 MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.4	Besluta i ärende om dispens från utsorteringskraven avseende bygg- och rivningsavfall i avfallsförordningen	3 kap. 15 § AvfallsF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.5	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare i enbostadshus	5 kap. 15 § AvfallsF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W D

M.9.6	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare för flerbostadshus, samfälligheter, skolor eller förskolor	5 kap. 15 § AvfallsF	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.7	Besluta om undantag i enlighet med renhållningsordningens avfallsföreskrifter	Kommunens avfallsföreskrifter (i den mån frågorna hanteras av bygg- och miljönämnden)	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.9.8	Besluta om dispens från föreskrifter om gränsvärden som Naturvårdsverket meddelat med stöd av 15 § deponeringsföreskriften	15 c § förordningen (2001:512) om deponering av avfall	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

24 kap. MB Tillståndets giltighet, omprövning m.m.,

	Tillståndsgiltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB		
M.10.1	Besluta om att återkalla tillstånd, när verksamheten slutligt har upphört eller nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd	24 kap. 3 § första stycket 5-6 MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör

W J

26 kap. MB Tillsyn och kontroll,

M.10	Tillsyn och kontroll, 26 kap. MB		
M.10.1	Besluta om förelägganden eller förbud utan vite i ärenden som nämnden ansvarar för	26 kap. 9 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.10.2	Besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägares eller nyttjanderättshavares namn och adress	26 kap. 13 § MB	Handläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör
M.10.4	Besluta att förena föreläggande eller förbud inom tillsynen med (fast) vite om högst [5000] kr för respektive adressat i varje enskilt ärende. Besluta att förena föreläggande och förbud med (fast) vite över [] kr men högst [] kr för respektive adressat i varje enskilt ärende	26 kap. 14 § MB Lag (1985:206) om viten	

W JP

M.10.5	<p>Besluta att förena föreläggande eller förbud inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB med (fast) vite om högst [] kr för respektive adressat i varje enskilt ärende</p> <p>Besluta att förena föreläggande och förbud inom kontroll som miljönämnden utför med (fast) vite över [] kr men högst [] kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.</p>	<p>26 kap. 14 § MB och 26 kap. 30 § MB</p> <p>Lag (1985:206) om viten</p>	
M.10.6	<p>Besluta att förena föreläggande eller förbud inom tillsynen med löpande vite om högst [] kr per överträdelse eller om [] kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöses</p>	<p>26 kap. 14 § MB</p> <p>Lag (1985:206) om viten</p>	
M.10.7	<p>Besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret</p>	26 kap. 15 § MB	
M.10.11	<p>Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder</p>	26 kap. 19 § tredje stycket MB	

W P

M.10.13	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen	26 kap. 21 § MB	
M.10.14	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål, att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen	26 kap. 22 § MB	
M.10.15	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verkningar i stället ska utföras av någon annan och utse någon att göra sådan undersökning, om kostnaden för undersökningen inte överstiger [] kronor	26 kap. 22 § första stycket MB	
M.10.16	Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd	26 kap. 22 § tredje stycket MB	
M.10.17	Bestämma att beslut i tillsynsärende ska gälla omedelbart även om det överklagas	26 kap. 26 § MB	
M.10.18	Besluta ansöka om verkställighet vid Kronofogdemyndigheten inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	26 kap. 17 § första stycket MB	OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb
M.10.19	Besluta att ansöka hos Kronofogdemyndigheten om särskild handräckning inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	26 kap. 17 § andra stycket MB	OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas.

W SP

			Läs mer SKR:s webb
M.10.20	Besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB när kostnaden inte överstiger []	26 kap. 18 § MB	OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb
M.10.21	Bestämma att beslut i ärende inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap 30 § MB ska gälla omedelbart även om det överklagas	26 kap. 26 §	OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb

W *SP*

27 kap Avgifter enligt miljöbalken

M.12	Avgifter, 27 kap. MB		
M.12.1	Besluta om avgift för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt kommunens taxa om avgifter inom miljöbalkens tillämpningsområde	27 kap. 1 § MB, Kommunens taxa	
M.12.2	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa	Kommunens taxa	
M.12.3	Besluta att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas	1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § FAPT	

28 kap. Tillträde

M.13	Tillträde m.m., 28 kap. MB		
M.13.1	Besluta att meddela förbud vid vite av högst [] att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar	28 kap. 1 och 7 § MB	
M.13.2	Besluta att begära polishjälp för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel för att myndighetens uppgifter ska kunna utföras	28 kap. 1 och 8 §§ MB	

M p

30 kap. Miljösanktionsavgifter

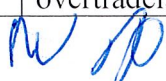
M.14	Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB		
M.14.1	Besluta om miljösanktionsavgift upp till [] kr	30 kap. 3 § MB	
M.14.2	Besluta om miljösanktionsavgift över [] kr dock högst [] kr	30 kap. 3 § MB	

Livsmedel, ekologisk produktion, material i kontakt med livsmedel (FCM) samt foder och animaliska biprodukter

	Livsmedelslagen och EU-förordningar inom livsmedel, ekologisk produktion, animaliska bi-produkter och material i kontakt med livsmedel		
	Livsmedelslagen (2006:804)		
L.1.1	Beslut i anledning av registrering av livsmedelsanläggning eller anläggning som omfattas av krav på registrering enligt regelverket om material i kontakt med livsmedel	11 § LIVSFS 2005:20	Det finns 1 januari 2022 inget krav på registrering av anläggningar som omfattas av förordningen (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Om registreringskrav skulle meddelas av Livsmedelsverket på föreskriftsnivå kan delegation att fatta beslut i anledning av registrering behövas

W P

L.1.2	Beslut om avregistrering av livsmedelsanläggning	Artikel 10, punkt 2 i förordning (EU) 2017/625, 15 § livsmedelsförordningen (2006:813).	
L.1.3	Beslut om att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet begära upplysningar och handlingar	20 § Livsmedelslagen	
L.1.4	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagarna, de EU och EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG-bestämmelserna	22 § Livsmedelslagen	
L.1.5	Beslut att förena föreläggande och förbud med (fast) vite upp tillkr för respektive adressat i varje enskilt ärende. Besluta att förena föreläggande och förbud med (fast) vite överkr men högst.....kr för respektive adressat i varje enskilt ärende	23 § Livsmedelslagen Viteslagen (1985:206)	
L.1.6	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högstkr per överträdelse eller om	23 §§ LL 4 § Viteslagen (1985:206)	

kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöys		
L.1.7	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understigakronor	24 § första och andra styckena LL, 34 § LF	
L.1.8	Besluta att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LL	24 § tredje stycket LL, 34 § LF	
L.1.9	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av livsmedelskontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	27 § LL	
L.1.10	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 § LL	

L.1.11	Besluta om rättelse på verksamhetsutövarens egen bekostnad om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU eller EG-bestämmelserna.	26 § LL	
	Åtgärderna från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner		
L.1.12	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna.	F 2017/625 Art 138 2 c	
L.1.13	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten	F 2017/625 Art 138 2 d	
L.1.14	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens	F 2017/625 Art 138 2 e	

W J

L.1.15	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för	F 2017/625 Art 138 2 g	
L.1.16	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod	F 2017/625 Art 138 2 h	
L.1.17	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod	F 2017/625 Art 138 2 i	
L.1.18	Besluta att registreringen eller godkännandet för den berörda anläggningen, anordningen, installationen eller transportmedlet återkallas tillfälligt eller slutgiltigt, eller att en transportörs tillstånd eller förarens kompetensbevis återkallas tillfälligt eller slutgiltigt	F 2017/625 Art 138 2 j	
L.1.19	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	30 c LL och 39 a – 39 g LF	

W

L.1.20	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde när avgiften överstiger [] kr	30 c LL och 39 f – 39 g LF	
Livsmedelsförordningen (2006:813)			
L.1.21	Besluta om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl	8 § LF	
Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter			
L.1.22	Besluta om riskklassning av livsmedelsföretag samt om årlig kontrollavgift	3 – 6 § LAF Kommunens taxa	
L.1.23	Besluta om kontrollfrekvens för livsmedelsföretag		
L.1.24	Besluta om avgift för registrering av anläggning	11 § LAF	
L.1.25	Besluta om avgift för kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	4 § LAF	
L.1.26	Besluta om avgift för kontroll efter klagomål och för uppföljande kontroll	8 och 9 §§ LAF	
L.1.27	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften	18 § LAF Kommunens taxa	
L.1.28	Besluta att inte ta ut avgift om den sammanlagda kontrolltiden underskrider 30 minuter under ett och samma kalenderår	18 § LAF Kommunens taxa	
L.1.29	Besluta om avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg	5 § förordning (2011:1060) om	

		kontroll vid export av livsmedel	
L.1.30	Besluta om avgift för importkontroll	11 och 12 §§ förordning (2006:812) om avgifter	
	Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2001:30)		
L.1.31	Besluta att fastställa färoanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningpunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning.	12 § SLVFS 2001:30	
	Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter (LFAB)		
L.2.1	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, de EU och EG - bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG bestämmelserna	23 § LFAB 12 § Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter LFAB	
L.2.2	Beslut att förena föreläggande och förbud med (fast) vite upp tillkr för respektive adressat i varje enskilt ärende. Besluta att förena föreläggande och förbud med (fast) vite överkr men högst.....kr för respektive adressat i varje enskilt ärende	24 § LFAB Viteslagen	
L.2.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om	24 § LFAB Viteslagen	

W 10

	högstkr per överträdelse eller med.....kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds		
L.2.4	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga.....kronor	25 § LFAB	
L.2.5	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av kontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	27 § LFAB	
L.2.6	Besluta om sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts, eller brister när det gäller att uppfylla krav på journalföring eller annan dokumentation	30 a § LFAB 22 c – 22 d § FFAB	
L.2.7	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 § LFAB	

W

	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter		
L.2.8	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter	3 – 6 §§ Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	
L.2.9	Besluta om årlig kontrollavgift	3 – 6 §§ Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	OBS! 8 § som från och med 1 januari 2022 föreskriver vad som gäller för debitering av anläggningar som har efterhandsdebitering av avgifter för livsmedelskontroll
L.2.10	Besluta om avgift för den som anmäler en anläggning för verksamhet med foder eller animaliska biprodukter, eller driftansvarig, för registrering	14 § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	
L.2.11	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	12 § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	
L.2.12	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften när det finns särskilda skäl	11 Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter. Kommunens taxa	

W SP

L.2.13	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften under de förutsättningar som anges i kontrollförordningen 625/2017 art	Förordning (EU) nr 625/2017 art 79.4 13 a § och 16 a § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	
--------	--	--	--

Strålskyddslagen (2018:396)

	Strålskyddslagen (2018:396) SSL		
S1.1	Besluta i ärende om anmälan av kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten	10 § SSM-FS 2012:5, Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar	
S.1.2	Besluta om föreläggande utan vite	8 kap. 6 § SSL	
S.1.3	Besluta om att förena föreläggande med vite om högst XX kr	8 kap. 7 § SSL	
S.1.4	Besluta att begära upplysningar eller handlingar som behövs för tillsyn	8 kap. 4 § SSL	
S.1.5	Besluta om att omhänderta ett radioaktivt material eller en teknisk anordning som innehåller ett radioaktivt ämne eller som kan alstra strålning	8 kap. 8 § SSL	
S.1.6	Beslut om rättelse på den felandes bekostnad när kostnaden inte beräknas överstiga []	8 kap. 10 § SSL	
S.1.7	Besluta om att delegationsbeslut inte ska gälla omedelbart	10 kap. 3 § SSL	

M JP

S.1.8	Påföra avgift enligt föreskrifter för X - kommuns taxa inom strålskyddslagens område	10 kap. 4 § SSL Kommunens taxa	
S.1.9	Besluta om Polismyndighetens biträde vid tillsyn enligt lagen	8 kap. 12 § SSL	

Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

	Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen		
S.1	Beslut om att av den som driver serveringsställe begära de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.	5 § LTSS	
	Upplysningar och tillträde		
S.2	Beslut om att begära tillträde till sådana lokaler, områden och entréer som avses i 3 § för att utöva tillsynen.	5 § LTSS	
S.3	Beslut om att hos Polismyndigheten begära sådan hjälp som behövs för genomförande av åtgärder enligt lagens 5 §.	6 § LTSS	
	Förelägganden och förbud		
S.5	Besluta om föreläggande eller förbud utan vite avseende smittskyddsåtgärder enligt 3 § eller föreskrifter meddelade med stöd av 10 §	3 § LTSS Förordning (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	

W SP

S.6	Besluta om föreläggande att vidta smittskyddsåtgärder med vite om högst 100 000 kr	7 och 8 §§ LTSS 4 § VitesL	
S.7	Besluta om föreläggande att vidta smittskyddsåtgärder med löpande vite om högst 50 000 kr per överträdelse eller 50 000 kr per månad	7 och 8 §§ LTSS 4 § VitesL	

Lag (2018:288) om tobak och likande produkter

Lag om tobak och likande produkter (LTLP)			
	Tillstånd och anmälan m.m.		
T.1	Beslut att förlänga handläggningstiden med högst fyra månader, när det är nödvändigt på grund av utredningen	4 kap. 1 § förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter	
T.2	Beslut om tillstånd till försäljning av tobaksvaror 5 kap. 13 §	5 kap. 3 § LTLP	
T.3	Beslut att avslå eller avvisa ansökan om försäljningstillstånd, om ansökan är ofullständig	5 kap. 3 § LTLP 20 § FL	
T.4	Beslut i anledning av anmälan om förändrad verksamhet när tillståndshavare avlidit eller fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen	5 kap. 8 §, 8 kap. 2 § LTLP	
T.5	Beslut om tillstånd till försäljning efter ansökan från konkursbo	5 kap. 9 §	
T.6	Beslut om begäran av upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för myndighetens tillsyn	7 kap. 17 §	
	Förelägganden och förbud utom avseende rökförbud enligt 6 kap.		
T.7	Beslut om förelägganden och förbud utom avseende förbud mot fortsatt verksamhet	7 kap. 9 § 7 kap. 12 §§	
T.8	Beslut att förena föreläggande eller förbud med vite upp till xx kr.	7 kap. 9 § andra stycket (tobak) 7 kap. 15 § (elektroniska cigaretter)	

nr 11

T.9	Beslut att återkalla försäljningstillstånd när tillståndet inte längre utnyttjas	7 kap. 10 § 1 p	
	Föreläggande rökförbud enligt 6 kap.		
T.10	Beslut om föreläggande avseende skyltning av rökfria miljöer	6 kap. 2 § och 7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	
	Avgifter		
T.11	Beslut om avgift för prövning av ansökan om försäljningstillstånd	8 kap. 1 § LTLP och kommunens taxa	
T.12	Beslut om avgift för tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning	8 kap. 2 § LTLP och kommunens taxa	
T.13	Beslut om nedsättning av avgift	Kommunens taxa, i förekommande fall.	

Övriga ärenden

Ö.1	Besluta om yttrande i ärenden vid domstol eller annan myndighet avseende detaljplan och områdesbestämmelser i granskningsskedet när nämnden tidigare avgett yttrande i samrådsskedet		
Ö.2	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende rörande bidrag för åtgärder och andra åtgärder i bostäder		
Ö.3	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om allmänna sammankomster, offentliga tillställningar, bullrande verksamheter och liknande verksamheter		
Ö.4	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse		

WJ